

Wees niet bang!

Christus Triumfatorkerk, 24 december 2022, Kerstnacht

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Lezingen: Jesaja 41: 8-10 en Lucas 2: 1-20

KOMEN

- We zingen voor de dienst (vanaf 20.55 uur):
 - Midden in de winternacht (Lied 486: 1 en 4)
 - Komt verwondert U hier mensen (478: 1 en 2)
 - **Tenor: The first Noël**
- Woord van welkom
- Aanvangslied 'Komt allen tezamen' (Lied 477: 1 en 2)
- Moment van stilte
- Groet
- Lied: 'Komt allen tezamen' (Lied 477: 5)

WOORD

- Inleiding: Wees niet bang
'Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen'. Dat zegt de engel tegen de herders in het velden rond Betlehem. Goed nieuws - waar vind je dat nog in deze dagen. Bestaat dat wel - goed nieuws? Het lijkt wel of nieuws alleen nieuws is als er iets ergs gebeurt. Slecht nieuws dus. Er zijn wel eens kranten geweest met een goed-nieuws-rubriek, maar die bestaan nooit heel lang. Er is blijkbaar te weinig goed nieuws is...
Lekker dan, denkt u nu – kom ik hier na twee coronajaren eindelijk weer naar de kerk voor een bemoedigende kerstnachtdienst met als thema *Wees niet bang* en dan is er geen goed nieuws. Wat doe ik hier eigenlijk...
Nou blijf aub nog even zitten, ik kan u gerust stellen. Er is goed nieuws en er is ook alle reden om u niet door angst te laten verlammen.
De kunst is alleen het goede nieuws te ontdekken tussen al het andere nieuws dat over ons wordt uitgestort.
Je vindt het eerder als je *niet* de krant leest en als je *niet* naar het journaal kijkt. Je vindt het bij je thuis. In je vriendenkring. Tijdens het boodschappen doen, of bij een plotselinge ontmoeting. Alle onderzoeken wijzen uit dat mensen als het gaat over persoonlijke ervaringen met andere mensen, ze maar zelden teleurgesteld worden. En als je iets op straat overkomt dat er dan opeens allerlei mensen zijn die je helpen. Die je overeind helpen als je bent gevallen, die je naar de dokter brengen, die bereid zijn hun telefoon uit te lenen.
Het haalt alleen de krant niet.
Vanavond gaan we op zoek naar goed nieuws.
Vanavond ontdekken we dat we niet bang hoeven zijn. Dat is niet zomaar een doodoener. Dat is een fundament onder ons leven.
'Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen'

- Tenor: Noel nouvelet
- Gebed voor de kerstnacht
- Lezing uit het Oude Testament Jesaja 41: 8-10
- Lied 'Stille nacht' (Melodie Lied 483 –tekst: Erik Idema)
- Lezing uit het Kerstevangelie volgens Lucas 2: 1-14
- Lied: 'Eer zij God in onze dagen' (Lied 487: 1 en 2)
- Lezing uit het Kerstevangelie volgens Lucas 2: 14-20
- 'Wij trekken in een lange stoet' (Lied 506: 1, 2 en 4)
- Verkondiging

Het was half acht in de ochtend op donderdag 24 februari. Pastor Oleg Derkachenko schoof, zoals op iedere andere dag, de gordijnen van zijn woonkamerraam open. Hij keek uit over de moerassige oevers van de Dnjepr. Op de Antonovskijbrug, de enige weg die thuisstad Cherson met de overkant verbindt, was het stil. Oleg tuurde in de verte. Zijn gezicht werd spierwit. Aan de overkant vlogen logge, zwarte helikopters als zware hommels aan de

horizon, en doemde een zee van vlammen op uit het industriegebied. 'Dat was de eerste keer dat ik de vijand zag', zegt de pastor in interview eerder deze week in het **Nederlands Dagblad**.

Oleg is de pastor van de baptistenkerk in Cherson. Zo begon voor hem de oorlog. Veel tijd om na te denken kreeg Oleg niet van de Russen, nadat hij de grondgevechten vanuit zijn raam had zien losbarsten. De pastor bad tot God. 'En Hij liet mij weten dat er hier een taak voor mij te vervullen was, en dat Hij me beschermen zou.'

En dus Oleg bleef op zijn post in Cherson na die 24ste februari van dit jaar. Hij nam zijn intrek in de kleine baptistenkerk naast zijn huis, waarvan de voorgaande pastor nog diezelfde 24ste februari naar Duitsland was gevlucht.

Na maanden onder de Russische overheersing te zijn geweest is Cherson nu weer in Oekraïense handen. Maar het ligt midden in de frontline. Elk moment slaan er bommen in. Terwijl hij zijn verhaal vertelt, klinkt er een luide dreun van Oekraïens geschut op tientallen meters afstand. Een raket scheert door de lucht, en na zo'n 10 seconden klinkt vanuit de door de Russen bezette overkant van de rivier de doffe dreun van de inslag. De afgelopen weken was Cherson veel in het nieuws. Eind november was het nog bezet door de Russen, toen werd het bevrijd, maar de vreugde duurde niet lang, want nu ligt het dagelijks onder vuur de van de Russische troepen aan de overkant van de Dnjepr. Het is de nieuwste frontliniestad in Oekraïne. De kerk en Olegs woonhuis, waar hij samen met **zijn vrouw en acht kinderen** woont, liggen sinds de bevrijding pal tussen de Oekraïense posities.

REACTIE
Pastor Oleg leefde als partizaan in Cherson

Na de afsluiting van de Russen bleef hij achter in Cherson en in de laatste dagen van de oorlog werd hij geïnterviewd door de Nederlandse pers. Hij vertelt hoe hij zijn woonkamer gebruikte als observatiepost en hoe hij zijn familie beschermde. Hij beschrijft de moeilijke omstandigheden in Cherson en de rol van de kerk in deze moeilijke tijden.

'In Cherson heeft onze kerk genoeg vijanden kunnen vinden'

De pastor vertelt over de moeilijke omstandigheden in Cherson en de rol van de kerk in deze moeilijke tijden. Hij beschrijft de moeilijke omstandigheden in Cherson en de rol van de kerk in deze moeilijke tijden.

diens gezicht

Het was stil in de ochtend op donderdag 24 februari. Pastor Oleg Derkachenko schoof de gordijnen van zijn woonkamerraam open. Hij keek uit over de moerassige oevers van de Dnjepr. Op de Antonovskijbrug, de enige weg die thuisstad Cherson met de overkant verbindt, was het stil. Oleg tuurde in de verte. Zijn gezicht werd spierwit. Aan de overkant vlogen logge, zwarte helikopters als zware hommels aan de horizon, en doemde een zee van vlammen op uit het industriegebied. 'Dat was de eerste keer dat ik de vijand zag', zegt de pastor in interview eerder deze week in het Nederlands Dagblad.

Zijn ze niet bang? Oleg en zijn gezin. Ja doodsbenauwd – tenminste, dat moet toch wel. In de Russische tijd spioneerde hij voor de Oekraïners. Hij gaf de troepenbeweging op de brug over de Dnjepr door. Hij tartte de bezetters door in het Oekraïens kerkdiensten te houden. Hij had het met de dood kunnen bekopen. En toch merk je weinig van angst in het interview in de krant. Het lijkt of hij zijn angst overwint door keihard te werken

en aan de slag te gaan met wat er op zijn pad komt. Hij en zijn gezin stelden meteen hun huis open voor humanitaire hulp, want al snel raakten de voedselvoorraden op, en het Russische leger had nog niet nagedacht over hoe het de bewoners van Cherson kon voeden. Ze ving en vangen weggebombardeerde stadgenoten op, of je komt gewoon naar de kerk om je mobiel op te laden als er elders in de stad geen stroom is.

‘Onze kerk heeft genoeg vijanden die ons hadden kunnen verraden.’, zegt Oleg. ‘Maar het is niet gebeurd. Voor mij is dat een teken dat God ons beschermt.’ Dat laatste is de grootste reden dat Oleg niet bang is. Hij heet vertrouwen. Hij gelooft dat God hem bij staat. Hij weet dat het goed is wat hij doet. Hij kan niet anders dan zijn huis en zijn kerk openstellen voor wie ook maar en mee strijden aan de kant van de vrijheid. Wat hij doet is goed – zo ervaart hij – waar moet hij dan nog bang voor zijn? Op het zelfde moment ontploft er een Russische bom in de stad...

Hoe is het mogelijk – met die vraag blijf je zitten als je dit verhaal leest. Of zoveel andere reportages leest en ziet van dappere mensen die zich inzetten voor anderen met gevaar voor eigen leven.

Wees niet bang – het is de kerstboodschap van dit jaar. Wees niet bang – het klinkt goedkoop in een wereld waar je voor zoveel dingen bang kunt zijn. De ergste angst voor corona is net overgewaaid, zitten we midden in een oorlog, een energiecrisis en inflatie- en armoedeval. En de naweeën van corona zijn er nog steeds. De bubbels waarin we ons opsluiten zijn erger geworden. We make elkaar bang. Groepen mensen wantrouwen de reguliere

media en de overheid. Er wordt geroepen om tribunalen en optrekken naar het parlement. En dan heb ik het nog meer even niet over onze onmacht om goed voor deze wereld te zorgen zodat deze wereld ook voor nieuwe generaties leefbaar is..

Wes niet bang – slaat dat dan wel ergens op in het duister van deze kerstnacht?

Hadden die herders reden om bang te zijn? Die herders in het aardedonker van de velden rond Bethlehem. Zo donker dat je geen hand voor ogen ziet. Die duisternis waren ze wel gewend. Het was hun werk - op de schapen letten. Ze bij elkaar houden en de wilde dieren op afstand. Toch is het duister ook het domein van de nacht. Het duister dat de schepping ongedaan maakt. Het duister waarin van alles gebeurt dat het daglicht niet verdragen kan. Het duister dat aan je trekt om het verkeerde te kiezen. Het is dát duister. Het duister van oorlog en wantrouwen het duister van egoïsme en angst, waar die herders net zo goed als wij, in gevangen zitten.

Dat duister is opeens verdwenen. Ze werden omgeven door de stralende luister van de Heer. Ze zien het licht. Licht van den beginne. Het is een nieuwe schepping in de nacht. Dit licht overstijgt het wantrouwen, de angst. Vandaar die woorden die bij het licht horen: *wees niet bang. Vandaag is jullie redder geboren.* En daar gebeurt het wonder. De herders stijgen boven zichzelf uit. Ze gaan op pad. Ze geloven er in. Ze halen niet hun schouders op. Ze zwelgen niet in hun eigen verdriet van kou en donker. Nee, ze worden aan gestoken door het licht en gaan in het licht. *En ze geloven.* Ze gaan ervoor. Ze vinden een kindje in doeken gewikkeld in een voerbak en weer halen

ze niet hun schouders op, nee: *ze geloven*: blijkbaar begint Gods nieuwe wereld hier, vandaag bij dit jonge gezin.

Wees niet bang – het tilde deze herders boven zichzelf uit. Een eerder al tilde het Jozef en Maria boven zichzelf uit. Toen ze het lieten gebeuren. Toen ze openstonden voor nieuw leven, voor een nieuw begin van God in hun leven, in deze duistere wereld.

Wees niet bang – het tilde Oleg Derkachenko boven zichzelf uit toen hij met gevaar voor eigen leven zijn huis en zijn kerk openstelde voor wie maar onderdak nodig had, of voedsel of aandacht, of een bemoedigend woordje.

Wees niet bang – wat moet Jezus dat vaak tegen zichzelf hebben gezegd als hij een melaatse aanraakte, bij een tollenaar in huis kwam, gestoorde mensen benaderde en vooral toen hij durfde volhouden aan zijn weg – al kostte het hem zijn leven.

Wees niet bang dus deze dagen. Ook al valt de wereld over je heen. Er worden geen heldendaden van je verwacht. Juist niet! God komt als een kwetsbaar kind in deze wereld. Oleg en die herders – ze stellen zich kwetsbaar op, ze overwinnen hun angst en vinden iets van God. Zonder kwetsbaarheid is er geen liefde. Dus durf jezelf kwetsbaar op te stellen, wees niet bang. Je wordt niet overvraagd. Er word je gevraagd te doen wat in je vermogen ligt - zo verdrijf je de nacht, zo vind je Gods liefde. Zo schijnt Gods licht in je leven.

Wees niet bang, want Ik ben bij je,

vrees niet, want Ik ben je God.

Ik zal je sterken, Ik zal je helpen,

je steunen met mijn bevrijdende rechterhand.

Ik wens u gezegende Kerstdagen. Amen.

- Orgelmuziek (Martijn)

ANTWOORD

- Lied 'Jubel het uit' (Joy tot he world)
- Gebeden
- Inzameling van de gaven, tijdens de collecte is er orgelmuziek

GAAN

- Slotlied: 'Hoor de engelen zingen de eer' (Lied 481) afwisselend met tenor
- Zegen, geen gezongen amen, antwoord op de zegen:
- Lofzang: 'Ere zij God'
- Orgelspel